

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "כי אם ברכתני" וישלח, תשפ"ו

### "גביע שבור וטבול"

בהגיעם למקוה הכלים, הזדרז אחד הילדים והכניס את הגביע למקוה, האח הגדול צעק: "שכחנו שיש לברך קודם הטבילה". האח שהחזיק את הגביע במים נבהל מהצעקה, נשמטה אחיזתו מהכלי והגביע נופץ לרסיסים בתחתית המקוה.

בבואם לביתם הם סיפרו את קורות הטבילה. ואביהם החוויר ולא מפאת אובדן הגביע, אלא מפאת שבועתו. הוא זכר את דברי הכס"מ בפ"ו מהלכות אבות הטומאה ה"ל ט"ז: **"שאין הטמא נטהר אלא בעלייתו מהמקוה, לא בעודו בתוך המקוה"**. וכיוון שכך, הכלי שמעולם לא עלה מהמקוה ששבריו נמצאים בתוך המקוה לא נטהר - **והוא אסור באכילה ושתייה**<sup>1</sup>!

כל בני המשפחה הלכו בדאגה ובזריזות לביתו של הרב.

בדרכם הם עברו ליד חנות של אומן זכוכית. לתדהמתם, הם ראו בחלון הראווה גביעי זכוכית זהים לזה שהביא להם השכן האומן! האם השכן הינו הספק של הגביעים לחנות זו!! הם החליטו להיכנס לחנות ולהודיע לבעל החנות שיוודיע לקונים ממנו לטבול את הגביעים.

אחר שיחה קצרה התברר שההיפך הוא הנכון. השכן פשוט בא לחנות ונטל את הגביע כשליח שלי למסור לקונה, הוא רק מציג עצמו כאומן זכוכית....

בעל החנות הסביר להם: "הכנת גביע שכזה, החימום, הניפוח והקירור לוקחת לפחות כמה שעות, הוא הביא לכם את הגביע כשעתיים לאחר בקשתכם, אין שום אפשרות שבעולם שהוא זה שהכין אותו, כבר למדתי את השיטה שלו.... וכמובן, אין צורך לטבול את הכלים, אתם רואים שאני יהודי שומר מצוות ואני מכין אותם בעצמי....".

אבי המשפחה נרגע, הכלי מעולם לא היה בטומאת גויים ואינו חייב טבילה, ושבועתו לא חלה. והילדים נרגעו שעתה נודע שטוב עשו שלא בירכו קודם הטבילה ולא נכשלו בברכה לבטלה!

כדי לסייע בפרנסתו הדחוקה של העולה החדש שהציג עצמו כאומן זכוכית ("ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו" - רמב"ם פ"י ממתנו"ע ה"י), הזמין ממנו אחד השכנים גביע מעוצב לקידוש עשוי מזכוכית. ואכן אחר זמן קצר הגביע שכן כבוד בביתם.

כולם הביטו בהתפעלות בגביע החדש. האומן הסביר שאמנם בביתו בחו"ל לא עשו קידוש כי אמו אינה יהודיה, אבל יש לו זכרון מסבתא שלו מצד אביו שהיתה יהודיה כיצד נראה גביע של קידוש של יהודים – וזו היתה ההשראה לעיצוב הגביע.

בני המשפחה שמעיקרא לא עלה על דעתם שהאומן אינו יהודי, הסיקו שכיון שהתברר שהאומן אינו יהודי, יש לטבול את הגביע ככל כלי זכוכית שחובת טבילתו מדברי חכמים. וכל אחד מבני המשפחה 'כיבד' את חבריו שהוא יזכה במצוה....

בראות אבי המשפחה את התחמקותם של בני ביתו מלקיים מצות טבילת כלים הוא קם בחמתו והכריז: "אני נשבע שלא אוכל ולא אשתה עד שמישהו ילך ויטבול את הכלי מטומאת הנכרי ויעלה אותו לקדושת ישראל (ירושלמי ע"ז פ"ה ה"ל ט"ו בטעם חובת הטבילה)!"

הילד הקטן נבהל, והחליט שהוא ילך לטבול, אבל אביו שהביע הערכה לכוונתו ציטט את דברי השו"ע (יו"ד ק"כ יד): "אין מאמינים קטן על טבילת כלים. (אבל אם טבלו לפני גדול, הוי טבילה)".

האחות הגדולה בת המצוה נחלצה לעזרת אחיה הקטן ואמרה שהיא תלך איתו, שהיא נאמנת על הטבילה. אביה הסביר לה שיש להקפיד שכל הכלי יהיה במים (ובמיוחד בכלי צר שלא תהיינה בועות אויר שמונעות מגע המים בדפנות).

עתה, היא חששה שכיון שמעולם לא טבלה כלים, היא לא תצליח לעמוד במשימה וביקשה מאחיה הגדול שיבוא איתה, וכך כל ילדי המשפחה צעדו בזריזות לעבר המקוה, כדי שאביהם יוכל לאכול ולשתות.

מהגאון מהר"א וויינבערג הי"ד עמ' 111 באוצה"ח, קנין תורה בהלכה ו' מב), ואכמ"ל.

<sup>1</sup> יל"ע האם יש חילוק בין טהרת אדם טהרת כלים (לדייק באבני נזר חו"מ ע"ב ד"ה "ועיקר) שחילק), וי"א שדינו של הכס"מ נאמר רק אם האדם נטמא בתוך המקוה (הכוכב, ארה"ב, שנה א' סימן כ"ב,